

პირადი ანკეტა

CV

1. პირადი ინფორმაცია განმცხადებლის შესახებ

გვარი	მაჭავარიანი
სახელი	ნანა
მამის სახელი	მუხრანი
დაბადების თარიღი	15. 02. 1956
მოქალაქეობა	საქართველოს მოქალაქე
მისამართი	ს. ცინცაძის № 32, ბ. № 24.
ტელეფონი	2362724, 599208824
ელ.ფოსტა	nanamach@rambler.ru
ბოლო სამსახურებრივი პოზიცია	ძირითადი: არნ. ჩიქობავას სახ. ენათმეცნიერების ინსტიტუტის დირექტორი, მთის იბერიულ-კავკასიურ ენათა განყოფილების მთავარი მეცნიერი თანამშრომელი, ამავე ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს წევრი, ივ. ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კავკასიოლოგიის სასწავლო-სამეცნიერო ინსტიტუტის ასოც. პროფესორი, ცხუმ-აფხაზეთის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი.

3. განათლება

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება, ფაკულტეტი	ჩარიცხვისა და დამთავრების წლები	კვალიფიკაცია
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ფილოლოგიის ფაკულტეტი, კავკასიურ ენათა განყოფილება	1973–1978 (წარჩინებით)	ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი, სპეციალობა – კავკასიური ენები.

4. სამეცნიერო (აკადემიური) ხარისხი (საკანდიდატო დისერტაცია; სადოქტორო დისერტაცია, PhD)

დისერტაციის დაცვის თარიღი	საკანდიდატო – 1987. 06. 02 სადოქტორო – 2005. 03. 05
დისერტაციის თემა	საკანდიდატო – სინტაქსურ მიმართებაში შემავალი ზმნური კატეგორიები აფხაზურსა და ქართულში. სადოქტორო – მცენარეთა ლექსიკა აფხაზურში (სემანტიკურ-სტრუქტურული ანალიზი)
მინიჭებული კვალიფიკაცია	ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორის ხარისხი
კვალიფიკაციის დამადასტურებელი დოკუმენტის ნომერი	მეცნიერებათა კანდიდატის დიპლომი 010379 მეცნიერებათა დოქტორის დიპლომი 001562

5. სამუშაო გამოცდილება

თარიღი	დაწესებულების დასახელება და დაკავებული თანამდებობა
1983-2017	საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის არნ. ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტი 1983. 01.01–დან დღემდე; უფროსი მეცნიერი თანამშრომელი, 1986. 12.05.–დან 1991.07.01–მდე მეცნიერი თანამშრომელი, 1983.01.01–დან 1986.12.05–მდე უმცროსი მეცნიერი თანამშრომელი.
1998-2006	ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ხელშეკრულებით, პროფესორი 2006–2007, ენების ცენტრის მასწავლებელი, პროფესორი 2007–2009, ასოცირებული პროფესორი 2009–დღემდე.
2002-2004	ილ. ჭავჭავაძის სახ. ენისა და კულტურის უნივერსიტეტი 1998–დან 2003–მდე დოცენტი, 2003–დან 2006–მდე, პროფესორი.
	ხარისხის მართვის უნივერსიტეტი 2002–დან 2004–მდე, პროფესორი.

6. შრომათა სია

სამეცნიერო ნაშრომები:

წიგნები:

1. მცენარეთა ლექსიკა აფხაზურში (სემანტიკურ-სტრუქტურული ანალიზი), თბ., 2006 (300), (მონოგრაფია).
2. სინტაქსურ მიმართებაში შემავალი ზმნური კატეგორიები აფხაზურსა და ქართულში, თბ., 2006 (165), (მონოგრაფია).
3. აკადემიკოს ქეთევან ლომთათიძის ნაშრომათა ბიბლიოგრაფია, თბ., 2007 (თანაავტორი თ. გვანცელაძესთან ერთად).
4. Глагольные категории в Абхазском и Грузинском языках, вступающие в синтаксические отношения, თბილისი, 2011. (მონოგრაფია)
5. ენათმეცნიერული შტუდიები, თბილისი., 2015. (მონოგრაფია)
6. ფაუნის აღმნიშვნელი ლექსიკა აფხაზურში (სემანტიკურ-სტრუქტურული ანალიზი), (ელექტრონული წიგნი) 2016 (მონოგრაფია)
7. აფხაზური ენის გრამატიკის საკითხები (აჭარაში მცხოვრებ აფხაზთა მეტყველების გათვალისწინებით) 2017 (222) (მონოგრაფია)

8. აფხაზური ენის სახელმძღვანელო, 2017 (თანაავტორი რიტა მარდანიასთან ერთად). (589)(სახელმძღვანელო)

სტატიები:

1. ობიექტისა და სუბიექტის პირის ნიშანთა განლაგებისათვის ქართულ და აფხაზურ გარდამავალ ზმნებში. მაცნე, ენისა და ლიტერატურის სერია, №3, 1986, გვ. 168-172. (სტატია).

2. კაუზატივის კატეგორიის აფიქსები ქართულსა და აფხაზურში, მაცნე, ენისა და ლიტერატურის სერია, №1, 1987, გვ. 150-155.(სტატია) .

3. აფხაზური „ალალარა და ქართული ლალავს ზმნათა ურთიერთობისათვის“, არნ. ჩიქობავას დაბადებიდან 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო სიმპოზიუმის მასალები, თბილისი, 1998. (სტატია).

4. „ჩიტირეკია“ ტიპის სიტყვათა წარმომავლობისათვის ქართულში, სამეცნიერო კონფერენცია „ფონეტიკა და ნორმა“, თბილისი, 2000 წ. (სტატია).

5. ზმნის საურთიერთო კატეგორიის -aiba მაწარმოებლის წარმომავლობისათვის აფხაზურში, საენათმეცნიერო ძიებანი, VIII, თბილისი, 1999. (სტატია) .

6. ხეთა აფხაზური სახელწოდებების სტრუქტურა, „საენათმეცნიერო ძიებანი“, XIV, თბ., 2003. (სტატია).

7. ბუჩქების სახელწოდებანი და მათთან დაკავშირებული ლექსიკა აფხაზურში, „საენათმეცნიერო ძიებანი“, XV., 2003. (სტატია).

8. ბაღჩეულისა და ბოსტნეულის აღმნიშვნელი ლექსიკა აფხაზურში, საენათმეცნიერო ძიებანი, XVI, 2004. (სტატია).

9. მარცვლოვანი კულტურების აღმნიშვნელი ლექსიკა აფხაზურში. საენათმეცნიერო ძიებანი, XVII, თბ., 2005. (სტატია).

10. ყურძნის ჯიშების აღმნიშვნელი სახელწოდებები აფხაზურში. საენათმეცნიერო ძიებანი, XVII, თბ., 2005. (სტატია).

11. ვაზის კულტურასთან დაკავშირებული ლექსიკა აფხაზურში. ენათმეცნიერების საკითხები, II, 2005. (სტატია).

12. ბალახთა აფხაზური სახელწოდებების სტრუქტურა, საენათმეცნიერო ძიებანი, XV, თბ., 2003. (სტატია).

13. ყვავილების (დეკორატიული მცენარეების) აღმნიშვნელი ლექსიკა აფხაზურში, ენათმეცნიერების საკითხები, I, თბ. 2003. (სტატია).

14. მოსავლის მოვლა-აღება-დაბინავებასთან დაკავშირებული ტერმინოლოგია აფხაზურ ენაში. საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის მოამბე №171/1. (სტატია).

15. მეღვინეობის ლექსიკა აფხაზურში. საქ. მეცნ. აკად. მაცნე, ენისა და ლიტერატურის სერია №1-4, თბ., 2005. (სტატია).

16. მცენარეების ნაწილთა სახელები აფხაზურში, საენათმეცნიერო ძიებანი, XIX, თბ., 2005წ. (212-216). (სტატია).

17. მცენარეთა სახელწოდებებთან დაკავშირებული ზოგადი ტერმინები აფხაზურში, საენათმეცნიერო ძიებანი, XX, თბ., 2005წ. (172-175). (სტატია).

18. მისალმებების, დამშვიდობების, წყევლისა და ლოცვის ფორმულები მოსავლის აღება-დაბინავების დროს აფხაზურში, ენათმეცნიერების საკითხები, III, თბ., 2005 (20-24). (სტატია).

19. ქართული „ღვინო“ ლექსემის ეტიმოლოგიის ცდა, საენათმეცნიერო ძიებანი, XXI, თბ., 2006 (125-132). (სტატია) .

20. კომპოზიტები აფხაზური ენის მცენარეთა ლექსიკაში, საენათმეცნიერო ძიებანი, XXIII, თბ., 2006 (სტატია) .

21. აფიქსაციით ნაწარმოები მცენარეთა ლექსიკა აფხაზურში, საენათმეცნიერო ძიებანი,

XXIV, თბ., 2006 (სტატია).

22. ლოკალურ პრევერბთა და მასდარულ ფუძეთა შემცველი მცენარეთა სახელწოდებანი აფხაზურში, საენათმეცნიერო ძიებანი, XXIV, თბ., 2006 (სტატია).

23. აფხაზური afarx „ფიჩხი“ სიტყვის ეტიმოლოგიისათვის, კავკასიოლოგიური კრებული, ეძღვნება პროფესორ იან ბრაუნის დაბადებიდან 80 წლისთავს. თბ., 2007. (სტატია)

24. ვითარებითი ზედსართავის ოდნაობითი ხარისხის -ც პრეფიქსის წარმომავლობისათვის აფხაზურში, საენათმეცნიერო ძიებანი, XXV, თბ., 2007. (სტატია).

25. აფხაზური acaasta „ემმაკი“ ლექსემის წარმომავლობისათვის, „საენათმეცნიერო ძიებანი“, ტ. XXVI, თბ., 2008. (სტატია) .

26. აფხაზური *azaxa „ვაზი“ ტერმინის წარმომავლობისათვის, „საენათმეცნიერო ძიებანი“, ტ. XXVI, თბ., 2008. (სტატია)

27. „მერცხალი“ ლექსემა სამეცნიერო ლიტერატურაში და მისი ეტიმოლოგიის კიდევ ერთი ცდა, იკე, XXXVII, თბ., 2008. (სტატია) .

28. „ინდი მინდის“ წარმომავლობისათვის, საენათმეცნიერო ძიებანი XXVII, თბ., 2008 (სტატია).

29. ლექსემა გაგანია-ს წარმომავლობისათვის. ქართველურ ენათა სტრუქტურის საკითხები, X, თბ., 2009. (სტატია).

30. ანთროპომორფულ არსებათა სახელწოდებების წარმომავლობისათვის აფხაზურში. 2. აფხაზური azazlan azazlan „ალი, ფერია“ ლექსემის წარმომავლობისათვის. საენათმეცნიერო ძიებანი XXVIII, თბილისი, 2008. (სტატია).

31. ცხოველთა აფხაზური სახელწოდებების სემანტიკურ-სტრუქტურული ანალიზი, „კავკასიოლოგიური ძიებანი I“, თბ., 2009. (სტატია).

32. ფრინველთა აფხაზური სახელწოდებების სემანტიკურ-სტრუქტურული ანალიზი, იკე 37, თბ., 2009. (სტატია).

33. აფხაზურ და ქართულ ზმნურ კონსტრუქციათა მსგავსება უნებურობის კატეგორიის წარმოებისას, სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ქართული ენისა და კულტურის ინსტიტუტი, აფხაზური ენისა და კულტურის ინსტიტუტი, „ლინგვისტური ქართველოლოგიისა და აფხაზოლოგიის პრობლემები“, ტ. I, 2009, 121-126 (სტატია).

34. ერგატიული კონსტრუქცია აფხაზურსა და ქართულში. (პირ-კლასისა და პირის აფიქსთა განლაგების ეკვივალენტურობისათვის აფხაზური და ქართული გარდამავალი ზმნის კონსტრუქციაში), საერთაშორისო საენათმეცნიერო კონფერენცია „ერგატივი და ერგატიული კონსტრუქცია მსოფლიოს ენებში“, ივ. ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის კავკასიოლოგიის ინსტიტუტი, თბ., 21-23. 05. 2009. (მასალები) (სტატია).

35. .Ergatiuli konstruqcia afxazursa da qartulshi (with a summary in Russian). Ergative construction in Abkhazian and Georgian (Towards the equivalency of arranging of a person-class and person affixes in the construction of Abkhazian and Georgian transitive verb), languages and Cultures in the Caucasus. Papers from the Internacional Conference „Curent Advances in Caucasian Studies“ Macerata, January 21- 23, 2010. 541-553. SLCCEE Verlag Otto Sagner. Munchen-Berlin. 2011. (სტატია).

36. უმდაბლესი ხერხემლიანების აფხაზური სახელწოდებების სემანტიკურ-სტრუქტურული ანალიზი. იკე, 38, 2010. (სტატია).

37. მწერთა აფხაზური სახელწოდებების სემანტიკურ-სტრუქტურული ანალიზი, საენათმეცნიერო ძიებანი, XXIX თბილისი, 2009. (სტატია).

38. ნაწლავდრუიანთა აფხაზური სახელწოდებების სემანტიკურ-სტრუქტურული ანალიზი, XXXI თბილისი, 2010. (სტატია).

39. ანთროპომორფულ არსებათა სახელწოდებები 3. აფხაზური აჟიას „სატანა, ემმაკი“ ლექსემის წარმომავლობისათვის. ეტიმოლოგიური ძიებანი VII, თბ., 2010 (სტატია).

40. კითხვითობის -მა და უარყოფითობის -მ- მორფემათა ისტორიისათვის აფხაზურში და მათი საერთო ამოსავლის კავშირი ქართული ენის ანალოგიურ კატეგორიებთან, კავკასიოლოგთა მეორე საერთაშორისო კონგრესი თბ., 2010. (სტატია).
41. მორფოლოგიური იზოგლოსები ქართული და აფხაზური ენების ზმნურ კონსტრუქციებს შორის. 251-264 – 1. პოეტური სულის მეცნიერი, გიორგი ნადირაძე-80, გამომცემლობა „არტანუჯი“, თბილისი, 2012. (სტატია).
42. მორფოლოგიური იზოგლოსები ქართული და აფხაზური ენების ზმნურ კონსტრუქციებს შორის. – 2. იბერიულ-კავკასიური ენათმეცნიერება, ტ. XLI თბილისი, 2013. (სტატია).
43. ლექსემა „დაიაზება“ ზემოიმერულში. ეტიმოლოგიური ძიებანი, X თბ., 2013. (სტატია)
44. აფხაზური აჰამჰალ ლექსემის ეტიმოლოგიისათვის, იკე XLII, (142-143), თბილისი, 2014. (სტატია)
45. ზმნის სათანაო კატეგორიის წარმოების კვალი ქართულში, ეტიმოლოგიური ძიებანი, ტ. XI თბილისი, 2014. (სტატია)
46. მადინამიკურებელი (გარდაქცევითობის) –ხა სუფიქსის წარმომავლობისათვის აფხაზურში, ტიპოლოგიური ძიებანი, VII, თბილისი, 2015. (სტატია)
47. „მედგარის“ ეტიმოლოგიისათვის, ეტიმოლოგიური ძიებანი, ტ. XI თბილისი, 2014. (სტატია)
48. „სინტაქსური ბლოკი“ – აფხაზური ენის ფუძეთა ერთ-ერთი მახასიათებელი (აფხაზური ენის ფლორისა და ფაუნის ლექსიკის მაგალითზე), იბერიულ-კავკასიური ენათმეცნიერება ტ. , 2016, თბილისი. (სტატია)
49. ლექსემა „ლეშხის“ ეტიმოლოგია. ეტიმოლოგიური ძიებანი, ტ. XII თბილისი, 2016. (სტატია)
50. . ანთროპომორფულ არსებათა სახელწოდებების წარმომავლობისათვის აფხაზურში. 4. აშედიფშა „ნადირთ ღვთაება“. ეტიმოლოგიური ძიებანი, ტ. XIII თბილისი, 2017. (სტატია)

მასალები:

1. О безличных и одноличных глаголах в абхазско-адыгских и картвельских языках. Научная конференция аспирантов и молодых ученых Института языкознания АН ГССР (тезисы), Тбилиси, 1985.
2. О распределении аффиксов объекта и субъекта в грузинском и абхазском переходном глаголе. Научная конференция аспирантов и молодых научных работников Института языкознания АН ГССР (тезисы), Тбилиси, 1986.
3. Об аффиксах каузатива в абхазско-адыгских и картвельских языков. Четвертая республиканская конференция молодых ученых филологов (тезисы), Сухуми, 1983.
4. О распределении лично-классных и версионных аффиксов в абхазском и грузинском языках (тезисы), XI региональная научная сессия по изучению системы и истории иберийско-кавказских языков (тезисы), Нальчик, 1986.
5. სიტყვა „უნასის“ ეტიმოლოგიისათვის, არნ. ჩიქობავას საკითხავები VIII, თბილისი, 1997. (თეზისი).
6. ზმნის სასხვისო ქცევის „ცი აფიქსის წარმომავლობისათვის აფხაზურში“. არნ. ჩიქობავას საკითხავები, IX, თბილისი, 1998, 28. (თეზისი).
7. უნებურობის კატეგორია აფხაზური და ქართული ენების ზმნაში, არნ. ჩიქობავას საკითხავები X, თბილისი, 1999. .(მასალები).

8. „ჩიტრეკია“ ტიპის სიტყვათა წარმომავლობისათვის ქართულში, არნ. ჩიქობავას საკითხავები, XI, თბ., 2000, გვ. 43. (მასალები).
9. ზმნის საურთიერთო კატეგორიის -aiba მაწარმოებლის წარმომავლობისათვის აფხაზურში, არნ. ჩიქობავას საკითხავები, IX, თბ., 1998. (მასალები).
10. ხეთა აფხაზური სახელწოდებების სტრუქტურა, არნ. ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის 61-ე სამეცნიერო სესიის მასალები, თბ., 2002.
11. ბუჩქების სახელწოდებანი და მათთან დაკავშირებული ლექსიკა აფხაზურში, არნ. ჩიქობავას საკითხავები, XV, თბ., 2003. (მასალები).
12. დეკორატიული მცენარეების (ყვავილების) სახელწოდებათა სტრუქტურა აფხაზურში, არნ. ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის 62-ე სამეცნიერო სესიის მასალები, თბ., 2003.
13. ბაღჩეულისა და ბოსტნეულის აღმნიშვნელი ლექსიკა აფხაზურში, არნ. ჩიქობავას საკითხავები, XV, თბ., 2004. (მასალები).
14. ვენახის სამუშაოებთან დაკავშირებული ლექსიკა აფხაზურში. არნ. ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის 63-ე სამეცნიერო სესიის მასალები, თბ., 2004.
15. სამეღვინეო ინვენტარის აღმნიშვნელი ლექსიკა აფხაზურში, არნ. ჩიქობავას საკითხავები XVI, თბ., 2005. (მასალები).
16. მცენარეთა ნაწილების აღმნიშვნელი ლექსიკა აფხაზურში, სულხან-საბა ორბელიანის სახელობის პედაგოგიური უნივერსიტეტის ენათმეცნიერებისა და რიტორიკის კათედრის სამეცნიერო სესია, მასალები, თბ., 2005 წ.
17. ქართული „ღვინო“ ლექსემის ეტიმოლოგიის ცდა, არნ. ჩიქობავას სახ. ენათმეცნიერების ინსტიტუტის 64-ე სესიის მასალები, თბ., 2005 (29).
18. აფხაზური аҟаа „ვაზი“ ლექსემის წარმომავლობისათვის, არნ. ჩიქობავას საკითხავები, XVII, თბ., 2006 (32-33). (მასალები).
19. ვითარებითი ზედსართავის ოდნობითი ხარისხის -^o პრეფიქსის წარმომავლობისათვის აფხაზურში, არნ. ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტის 65-ე სამეცნიერო სესიის მასალები, თბ., 2006, გვ. 39.
20. ანთროპომორფულ არსებათა სახელწოდებები აფხაზურში. 1. აფხაზური аааааа „ემშაკი“ ლექსემის წარმომავლობისათვის, არნ. ჩიქობავას საკითხავები, XVIII, თბ., 2007. (მასალები)
21. პოტენციალისის კატეგორია აფხაზურ-ადიღურ და ქართველურ ენებში, აკად. ქ. ლომთათიძის სამეცნიერო-პედაგოგიური მოღვაწეობის 75 წლისთავისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო რესპუბლიკური კონფერენციის მასალები, თსუ, თბ., 2007.
22. „მერცხალი“ ლექსემა სამეცნიერო ლიტერატურაში და მისი ეტიმოლოგიის კიდევ ერთი ცდა, გ. ახვლედიანის დაბადებიდან 120 წლისთავისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო სესიის მასალები, თბ., 2007.
23. წინადადების მთავარ წევრთა – ქვემდებარისა და ირიბი დამატების ფუნქციათა შეცვლა აფხაზური და ქართული ზმნით (შემასმენლით) გამოხატულ უნებურობის კატეგორიაში 2007. (ინგლისურ ენაზე) გაიგზავნა პარიზში. (თეზისი).
24. ცხოველთა აფხაზური სახელწოდებების სემანტიკურ-სტრუქტურული ანალიზი, კავკასიოლოგთა I საერთაშორისო კონგრესის მასალები, თბ., 2007.
25. აფხაზური аҟаааааа „ჭიანჭველა“ ლექსემის ბგერათფარდობისათვის მის ქართულ შესატყვისთან. XXVII რესპუბლიკური დიალექტოლოგიური სამეცნიერო სესიის მასალები, თბ., 2007 (53).
26. „ინდი მინდის“ წარმომავლობისათვის, არნ. ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტის 66-ე სამეცნიერო სესიის მასალები, მიძღვნილი აკადემიკოს აკაკი შანიძის დაბადების 100 წლისთავისადმი, თბ., 2007 (26-27).
27. ანთროპომორფულ არსებათა სახელწოდებების წარმომავლობისათვის აფხაზურში.

2. აფხაზური *аҟәылан аҟәылан* „ალი, ფერია“ ლექსემის წარმომავლობისათვის. არნ. ჩიქობავას საკითხავები, XIX, თბ., 2008. (მასალები).

28. К реконструкции одной обще-Иберийско-кавказской основы. თეზისები გაიგზავნა დადესტანში: Институт языка, литературы и искусства им Г. Цадасы, Международная научная конференция "Кавкаские языки: генетические, типологические и ареальные связи" (14-16 октября, 2008).

29. ფრინველთა აფხაზური სახელწოდებების სემანტიკურ-სტრუქტურული ანალიზი, არნ. ჩიქობავას დაბადების 110 წლისთავისადმი მიძღვნილი სიმპოზიუმის მასალები, თბ., 2008.

30. К вопросу происхождения антропоморфных имён в абхазском языке, (თეზისები) გაიგზავნა გროზნოში, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციაზე, 2008.

31. Abkhazians diasporas in the world., (აფხაზური დიასპორები მსოფლიოში), დაიბეჭდა შვედეთის ქ. მალმოში, სამეცნიერო კონფერენციის მასალები, Conferense Caucasus Studies: Migracion-Society-Languuage, 28-30 November 2008.

32. ანთროპომორფულ არსებათა სახელწოდებები 3. აფხაზური *аҟнаs* „სატანა, ეშმაკი“ ლექსემის წარმომავლობისათვის., არნ. ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტის 67-ე სამეცნიერო სესიის მასალები, თბილისი, 2008.

33. ბათუმელ აფხაზთა მეტყველების შესახებ. არნ. ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტის 67-ე სამეცნიერო სესიის მასალები, თბილისი, 2008.

34. მწერთა აფხაზური სახელწოდებების სემანტიკურ-სტრუქტურული ანალიზი, არნ. ჩიქობავას საკითხავები, , XX, თბ., 2009, (მასალები).

35. Ergative construction in Abkhazian and Georgian (Towards the equivalency of arranging of a person-class and person affixes in the construction of Abkhazian and Georgian transitive verb), Join me on Kartvelian (South Caucasian) Linguistics Kartvelian (South Caucasian) languages and linguistics, (თეზისები) გაიგზავნა: University Paris-Diderot - Paris 7. Conference Dates: September 2-4, 2009., გერმანია, ქ. ბრემენი, იტალია, ქ. მაჩერატა.(3 თეზისი)

36. ბათუმელ აფხაზთა მეტყველების შესახებ №2 არნ. ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტის 68-ე სამეცნიერო სესიის მასალები, თბილისი, 2009. (მასალები).

37. უმდაბლესი ხერხემლიანების აფხაზური სახელწოდებების სემანტიკურ-სტრუქტურული ანალიზი არნ. ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტის 68-ე სამეცნიერო სესიის მასალები, თბილისი, 2009. (მასალები).

38. ნაწლავდრუიანთა აფხაზური სახელწოდებების სემანტიკურ-სტრუქტურული ანალიზი, არნ. ჩიქობავას საკითხავები, , XXI, თბ., 2010, (მასალები).

39. კითხვითობის -მა და უარყოფითობის -მი- მორფემათა ისტორიისათვის აფხაზურში და მათი საერთო ამოსავლის კავშირი ქართული ენის ანალოგიურ კატეგორიებთან, კავკასიოლოგთა მეორე საერთაშორისო კონგრესი თბ., 2010. (მასალები).

40. ცხენი და ცხენთან დაკავშირებული ლექსიკა აფხაზურში (სემანტიკურ-სტრუქტურული ანალიზი) არნ. ჩიქობავას საკითხავები, , XXII, თბ., 2011, (მასალები).

41. ქეთევან ლომთათიძის ცხოვრება და მოღვაწეობა, 112-116. (მესამე საერთაშორისო სიმპოზიუმის მასალები) თბილისი, 2011.

42. მორფოლოგიური იზოგლოსები ქართული და აფხაზური ენების ზმნურ კონსტრუქციებს შორის 117-122. (მესამე საერთაშორისო სიმპოზიუმის მასალები) თბილისი, 2011.

43. ფაუნის სომატური ლექსიკა აფხაზურში, არნ. ჩიქობავას საკითხავები XXIII..... თბილისი, 2012. (მასალები).

44. ფაუნის ხმიანობისა და სადგომის აღმნიშვნელი ლექსიკა აფხაზურში (სემანტიკურ-სტრუქტურული ანალიზი). არნ. ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტის 71-ე სამეცნიერო

- სესიის მასალები, თბილისი, 2012. ეძღვნება ბესარიონ ჯორბენაძის 70 წლისთავს. (მასალები).
- 45.** ლექსემა „დაიაზება“ ზემოიმიერულში. ბესარიონ ჯორბენაძის საზოგადოების XII სამეცნიერო კონფერენციის მასალები. თბილისი, 2012.
- 46.** მეცხენეობის ლექსიკა აფხაზურში (სემანტიკურ-სტრუქტურული ანალიზი), კავკასიოლოგთა მე-3 საერთაშორისო კონგრესის მასალები, თბილისი, 2013. (75-76)
- 47.** აფხაზური აჰამჰალ ლექსემის ეტიმოლოგიისათვის, არნ. ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის 72-ე სამეცნიერო სესიის მასალები, თბილისი, 2013.
- 48.** ზმნის სათანაო კატეგორიის წარმოების კვალი ქართულში, არნ. ჩიქობავას საკითხავები, XXIV, თბ., 2014, (მასალები).
- 49.** აფხაზური ენის სახელმძღვანელოს პირველი ნაწილის სტრუქტურა, თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი, მე-7 საფაკულტეტო კონფერენცია მიძღვნილი პროფესორ ნოდარ კაკაბაძის დაბადებიდან 90 წლისთავისადმი, 2014 წლის 19-20 ივნისი. (მასალები)
- 50.** მადინამიკურებელი (გარდაქცევითობის) –ხა სუფიქსის წარმომავლობისათვის აფხაზურში, არნ. ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის 73-ე სამეცნიერო სესიის მასალები, თბილისი, 2014.
- 51.** „მედგარის“ ეტიმოლოგიისათვის არნ. ჩიქობავას საკითხავები XXVI, თბილისი, 2015. (მასალები).
- 52.** გარდამავლობის სწავლებასთან დაკავშირებული პრობლემები აფხაზურში, თსუ საგრანტო პროექტი, სამეცნიერო სესიის თეზისები, თბილისი, 2015.(თეზისი)
- 53.** სინდიოფალას ეტიმოლოგიისათვის, თსუ მე-9 საფაკულტეტო სამეცნიერო კონფერენცია მიძღვნილი აკადემიკოს გიორგი ჩიტაიას დაბადებიდან 125 წლისთავისადმი, თბილისი, 2015. (თეზისი).
- 54.** „სინტაქსური ბლოკი“ – აფხაზური ენის ფუძეთა ერთ-ერთი მახასიათებელი. (აფხაზური ენის ფლორისა და ფაუნის ლექსიკის მაგალითზე), ენათმეცნიერ-კავკასიოლოგთა მეოთხე საერთაშორისო სიმპოზიუმი. თბილისი, 2015. 5-7 ნომბერი. (მასალები).
- 55.** ლექსემა „ვასაკას“ წარმომავლობისათვის, 35-ე რესპუბლიკური დიალექტოლოგიური სამეცნიერო სესია, ბათუმი, 2015. ოქტომბერი (მასალები)
- 56.** ზმნის მოდალურ კატეგორიათა მორფემების შემცველი სიტყვების ლექსიკონში განთავსების საკითხისათვის აფხაზურში. მოხსენება პროექტის ფარგლებში – „კავკასიურ-ქართული ლექსიკონები კომენტარებით, ინდექსითა და გრამატიკული ნარკვევებით“, აფხაზურ-ქართული ლექსიკონი – არნ. ჩიქობავას საკითხავები, 2016. (მასალები).
- 57.** ახალი არგუმენტი ძველი მოსაზრებისათვის, – არნ. ჩიქობავას საკითხავები, 2016. (მასალები).
- 58.** § /გ ბგერათფარდობისათვის აფხაზურსა და ქართულში, არნ. ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის 74-ე სამეცნიერო სესიის მასალები, თბილისი, 2015.
- 59.** არის თუ არა „მართვა“ აფხაზურში? არნ. ჩიქობავას სახ. ენათმეცნიერების ინსტიტუტის 75-ე სამეცნიერო სესიის მასალები, თბილისი, 2016.
- 60.** ანთროპომორფულ არსებათა სახელწოდებების წარმომავლობისათვის აფხაზურში. 4. აქედგმა „ნადირთ ღვთაება“, არნ. ჩიქობავას საკითხავები XXVIII, (მასალები), თბილისი, 2017.
- 61.** უქონლობის სუფიქსიან სახელთა ასახვის შესახებ აფხაზურ ლექსიკონში, არნ. ჩიქობავას საკითხავები XXVIII, (მასალები), თბილისი, 2017.
- 62.** რუსუდან ჯანაშიას საეტაპო ნაშრომი აფხაზოლოგიაში „მრავლობითის სახელური - ზა სუფიქსი აფხაზურ ზმნაში“, რუსუდან ჯანაშიასადმი მიძღვნილი სამეცნიერო სესია. ჩერქეზული კულტურის ცენტრი, თბილისი, 2017.
- 63.** აფხაზური -ზა სუფიქსის ამოსავალი მნიშვნელობა და მისი სემანტიკური

შესატყვისი ქართულში. არნ. ჩიქობავას სახ. ენათმეცნიერების ინსტიტუტის 76-ე სამეცნიერო სესიის მასალები, თბილისი, 2017.

მოხსენებები:

1. Vვ/-ავ, -ივ, -ევ, -ოვ დაბოლოება ქართულ ტოპონიმებში, წაკითხულია თსუ სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციაზე 1977 წლის 28 აპრილს.(მოხსენება).

2. მ-ე კონფიქსით ნაწარმოები სახელები ქართულში, წაკითხულია თსუ ვ. თოფუ-რიასადმი მიძღვნილ სამეცნიერო კონფერენციაზე 1978 წლის 8 იანვარს. (მოხსენება).

3. О показателях категории взаимности в глаголах абхазско-адыгских языков. Научная конференция аспирантов и молодых научных работников Института языкознания АН ГССР (тезисы), Тбилиси, 1983. .(მოხსენება).

4. აფხაზური afarx „ფიჩხი“ სიტყვის ეტიმოლოგიისათვის, პროფესორ იან ბრაუნის დაბადებიდან 80 წლისთავისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო სესიის მასალები, თბ., 2006.(მოხსენება).

5. О происхождении префикса aiba- категории взаимообюдности в абхазском языке (წაკითხულია მოხსენებად გერმანიაში, ლაიფციგის მაქს პლანკის სახელობის ანთროპოლოგიის ინსტიტუტის სამეცნიერო კონფერენციაზე, 2007 წლის 9 დეკემბერს. გამოქვეყნებულია ამავე ინსტიტუტის ვებ-გვერდზე.

6. ლექსემა გაგანია-ს წარმომავლობისათვის. არნ. ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტის ქართველურ ენათა განყოფილების სამეცნიერო სესია თემაზე ქართველოურ ენათა სტრუქტურის საკითხები (მიძღვნილი გურამ ბედოშვილის დაბადების 75 წლისთავისადმი), პროგრამა, თბ., 2008/ 29 იანვარი.(მოხსენება)

7. Ингушетия и ингуши, SEMINARIO "Puebles de Europa sin Podes Politico" – მოხსენება წაკითხულია ესპანეთში, ბილბაო, 2008, 9-10 ივნისი (გამოქვეყნებულია აღნიშნული ინსტიტუტის ვებ-გვერდზე, გადაცემულია დასაბეჭდად ამავე ინსტიტუტის ჟურნალში).

8. აფხაზურ და ქართულ ზმნურ კონსტრუქციათა მსგავსება უნებურობის კატეგორიის წარმოებისას, სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ქართული ენისა და კულტურის ინსტიტუტი, პირველი ეროვნული სამეცნიერო სესია „ლინგვისტური ქართველოლოგიისა და აფხაზოლოგიის პრობლემები“, მიძღვნილი აკად. ქ. ლომთათიძის ხსოვნისადმი. თბ., 2009, 23-24, 02.(მოხსენება).

9. Ergative construction in Abkhazian and Georgian (Towards the equivalency of arranging of a person-class and person affixes in the construction of Abkhazian and Georgian transitive verb), Join me on Kartvelian (South Caucasian) Linguistics Kartvelian (South Caucasian) languages and linguistics, maGerata, იტალია 2010. (მოხსენება).

10. ლექსემა „ლემხის“ ეტიმოლოგია. საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ჯიქების ეთნიკური კუთვნილების პრობლემა და ჯიქეთი საქართველოს ისტორიაში“ (მიემღვნა პროფესორ გიორგი როგავას 110 წლის იუბილეს), თბილისი. 2015 წლის 11-12 დეკემბერი .(მოხსენება).

11. არის თუ არა „მართვა“ აფხაზურში? არნ. ჩიქობავას სახ. ენათმეცნიერების ინსტიტუტის 75-ე სამეცნიერო სესია, 2016. (მოხსენება).

12. ანთროპომორფულ არსებათა სახელწოდებების წარმომავლობისათვის აფხაზურში.

4. აშქედფშაა „ნადირთ ღვთაება“ , არნ. ჩიქობავას საკითხავები XXVIII, 2017.

13. უქონლობის სუფიქსიან სახელთა ასახვის შესახებ აფხაზურ ლექსიკონში, არნ. ჩიქობავას საკითხავები XXVIII, 2017. (მოხსენება).

14. რუსუდან ჯანაშიას საეტაპო ნაშრომი აფხაზოლოგიაში „მრავლობითის სახელური -

შა სუფიქსი აფხაზურ ზმნაში“, რუსუდან ჯანაშიასადმი მიძღვნილი სამეცნიერო სესია. ჩერქეზული კულტურის ცენტრი, 2017. (მოხსენება).

7. საგრანტო/სახელმწიფო პროექტებში მონაწილეობა

№	პროექტის დასახელება	დონორი ორგანიზაცია, პროექტის №	წლები	როლი პროექტში
1.	მთის კავკასიური ენები საქართველოში	რუსთაველის ფონდი	2009–2011	ძირითადი შემსრულებელი
2.	კავკასიურ ენათა (აფხაზური, ჩეჩნური, ხუნძური, უდიური, ოსური) პრაქტიკული სახელმძღვანელოები უმაღლესი სასწავლებლებისათვის (№ 30-10)	შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი	2013-2015	ძირითადი შემსრულებელი
3.	„ქართულ-კავკასიური ლექსიკონები ლინგვისტური კომენტარებით, ინდექსითა და საძიებლით“; (AR/243/2-132/14)	შოთა რუსთაველის სახელობის სამეცნიერო ფონდი	28.IV.2015 – 28.IV.2017.	ძირითადი შემსრულებელი

8. სხვა აქტივობები (რედაქტორობა და სხვ.)

საგამომცემლო საქმიანობა

ჩემი რედაქტორობით გამოქვეყნებულია:

1. იესო ქრისტეს ცხოვრება (ყმაწვილთათვის), თბ., 1991.
2. ვახტანგ ბერიძე, XVI-XVIII საუკუნეების ქართული საეკლესიო ხუროთმოძღვრება, თბ., 1994.
3. მიქელ თარხნიშვილი, ქართული ეკლესიის ისტორია, 1., თბ., 1994.
4. კალისტრატე ცინცაძე, ქართული ეკლესიის ისტორია, 2., თბ., 1994.
5. გრიგოლ ფერაძე, ქართული ეკლესიის ისტორია, 4., თბ., 1994.
6. მ. სურგულაძე, ბაგრატიონთა სამეფო სახლი, თბ., 1995.
7. მუხრან მაჭავარიანი, ლექსების კრებული, თბ., 1999.
8. მუხრან მაჭავარიანი, ლექსების კრებული, თბ., 2005.
9. იაკობ გოგებაშვილი, დედა ენა, (ახალი გამოცემა), თბ., 2006.
10. მუხრან მაჭავარიანი, თხზულებათა ოთხტომეული, თბ., 2007.
11. მუხრან მაჭავარიანი, თხზულებათა ორტომეული, თბ., 2009.
12. „ოდეს სისხლშილა ხმაურობდა პოეტის სისხლი“, მემორიალური წიგნი მიძღვნილი მუხრან მაჭავარიანის გარდაცვალებიდან ერთი წლისთავისადმი, თბილისი, 2011.
13. ლამარა ბოკერია-მაჭავარიანი, „ძე ქუხილისა“, თბილისი, 2012.
14. ჟურნალი „კავკასიოლოგიური ძიებანი“ მე-5 ტ. თბილისი, 2014.

15. მუხრან მაჭავარიანი, თხზულებათა სამტომეული „ჩემი რჩეული“, თბილისი, 2013.
16. მუხრან მაჭავარიანი, „მთიები“ (საყმაწვილო კალენდარი) განახლებული გამოცემა, თბილისი, 2014.
17. მუხრან მაჭავარიანი, „ახლა კი დროა“ ლექსების კრებული, (მინიატურული წიგნი), თბილისი, 2014.
18. მუხრან მაჭავარიანი, „ბიჭო არ შემარცხვინო“, ლექსების კრებული, თბილისი, 2014.
19. მუხრან მაჭავარიანი, „ჩვეულებრიობით არაჩვეულებრივი“, ჩანაწერები, თბილისი, 2014.
20. მუხრან მაჭავარიანი, „ჩვეულებრიობით არაჩვეულებრივი“, ჩანაწერები, (შევსებული გამოცემა), თბილისი, 2015.
21. მერაბ ჩუხუა, ქართულ-ჩერქეზულ-ავხაზური ეტიმოლოგიური ძიებანი, თბილისი, გამომცემლობა საარი, 2017 (688).

მრავალი სამეცნიერო ჟურნალის სარედაქციო საბჭოსა და რედკოლეგიის წევრი.
 მუხრან მაჭავარიანის მუზეუმის თბილისისა და არგვეთის ფილიალების დირექტორი.
 მუხრან მაჭავარიანის სახელობის ფონდის თავმჯდომარე.
 თსუ სენატის წარმომადგენლობითი საბჭოს წევრი.

გამოცდების ეროვნული ცენტრის მიერ ჩატარებული ქართული ენისა და ლიტერატურის ყველა გამოცდის მონაწილე (გამსწორებელი) დღიდან ცენტრის დაარსებისა.

9. პრემია, ჯილდო.

საჩხერის საპატიო მოქალაქე, 2015.

<p>133 სამეცნიერო ნაშრომის ავტორი, მათ შორის 8 მონოგრაფია, (1 ელექტრონული), 1 სახელმძღვანელო, 1 ბიბლიოგრაფიული ნაშრომი. <i>ველობ კომპიუტერთან მუშაობის უნარებს.</i> <i>ენების ცოდნა:</i> <i>ქართული, რუსული, ინგლისური, ავხაზური</i></p>
<p>დოქტორანტიები: ნათია ფონიავა, ნინო აბესაძე, ნინო ბენდუქიძე</p>
<p>სამაგისტრო ნაშრომების ხელმძღვანელი: არტიომ ავაკიმოვი, ხათუნა ხვიჩია საბაკალავრო ნაშრომების ხელმძღვანელი: არტიომ ავაკიმოვი, დიანა კაკაშვილი, ლია ჯავახიშვილი, თეონა ლაბაძე ლეილა ავიძბას სადოქტორო დისერტაციის ოპონენტი ხატია კაკავას სადოქტორო დისერტაციის ოპონენტი</p>
<p>სამაგისტროს ოპონენტი: ნინო აბესაძე, გოგა კაპანაძე, და სხვანი...</p>